

01.10.2014

COMUNICAT DE PRESĂ

ȘASE STATE MEMBRE U.E. SUSȚIN, PRIN DECLARAȚIA COMUNĂ A MINIȘTRILOR MEDIULUI DIN GRUPUL VISEGRAD, ROMÂNIA ȘI BULGARIA, CA PACHETUL 2030 ENERGIE ȘI CLIMĂ ȘI PACHETUL AER CURAT SĂ FIE ECHILIBRATE ȘI ECHITABILE

La Bratislava (Slovacia) s-a desfășurat, în perioada 29-30 septembrie a.c., cea de-a 21-a reuniune ministerială de mediu a Grupului Visegrad 4+. Formula extinsă a Grupului Visegrad include, alături de membrii fondatori - Polonia, Ungaria, Cehia și Slovacia - și România și Bulgaria. Cele șase țări își propun, prin acest format de cooperare extinsă, să identifice elementele comune de interes și să identifice aspectele de colaborare și susținere reciprocă. Sînt vizate dosarele importante, în special de natură legislativă, din domeniul mediului și schimbărilor climatice, aflate în dezbatere la nivelul Uniunii Europene.

Delegația României la Bratislava a fost condusă de secretarul de stat pentru mediu și schimbări climatice, dl Mihail Fâcă. Pe agenda reuniunilor au figurat: negocierile internaționale în domeniul schimbărilor climatice, în pregătirea unui viitor acord global climatic ce ar urma să fie semnat la Paris, în 2015; etapa finală a pregătirii Cadrului 2030 privind Energia și Clima, cadru asupra căruia șefii de stat și de guvern sînt așteptați să agreeze la Consilul European din 23-24 octombrie a.c.; pachetul legislativ pe deșeuri aflat în dezbatere în Consiliul Uniunii Europene; negocierea la nivelul UE a politicilor privind calitatea aerului incluse în Pachetul "Aer Curat", respectiv propunerea de directivă privind instalațiile medii de ardere și propunerea de directivă privind reducerea emisiilor naționale pentru anumiți poluanți atmosferici.

Dezbaterile pe Pachetul "Aer Curat" au avut loc în prima zi a reuniunii și au evidențiat, prin luările de cuvânt ale demnitarilor prezenți, o viziune comună a celor șase state membre UE, în raport cu aspectele sensibile din cadrul negocierilor ce au loc în prezent la nivelul UE.

Mihail Fâcă, liderul delegației României, a subliniat că, pentru țara noastră, este esențial ca țările din Grupul Vișegrad4+ să poată identifica o poziție comună cu privire la valorile limită de emisie pentru poluanții relevanți SO₂, NO_x și pulberi, care să poată fi susținută în negocierile de la nivelul UE, menționând totodată că, deși există anumite diferențe de opinie, date fiind circumstanțele naționale ale statelor din cadrul grupului, identificarea unei poziții comune, care să permită utilizarea combustibililor naționali, în special a celor solizi, poate reprezenta un avantaj reciproc pentru toate statele.

Față de propunerea de directivă privind reducerea emisiilor naționale pentru anumiți poluanți atmosferici (care revizuieste Directiva 2001/81/CE privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici - NECD), România a precizat că poate fi de acord ca Grupul Visegrad 4+ să promoveze stabilirea unor valori mai puțin restrictive pentru anul 2030 sau în ultima instanță valori indicative pentru angajamentele de reducere a emisiilor până în 2030, cu mențiunea că pentru stabilirea acestora este necesară corelarea cu prognozele naționale de emisii.

De asemenea, a mai precizat că este de acord să pregătească în comun cu celelalte state membre ale Grupului amendamente la Directivă, care să confere o anumită flexibilitate pentru conformare, însă a atras atenția asupra incertitudinilor și riscurilor pe care le presupune o astfel de abordare.

În final, liderul delegației române a subliniat faptul că nivelul de reducere a emisiilor atmosferice până în anul 2020, în vederea îmbunătățirii calității aerului, inclus în legislația adoptată la nivel internațional și European, este unul foarte ambițios și că este nevoie să se realizeze mai întâi țintele existente, înainte de a se impune valori mai restrictive pe termen lung.

În domeniul schimbărilor climatice, discuțiile s-au derulat pe durata ambelor zile.

Un capitol important al discuțiilor l-a reprezentat Cadrul 2030 pentru Energie și Climă. Prin acest cadru, Comisia Europeană propune: o țintă obligatorie de 40% privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (emisii GES), potrivit propunerii Comisiei Europene; o altă țintă obligatorie de 27% pondere a energiilor din surse regenerabile (RES) în totalul coșului de energie; și o țintă indicativă de 30% de creștere a eficienței energetice, la nivel UE. Țintele vizează anul 2030, iar anul de referință pentru acestea este 2005.

Demnitarii prezenți la reuniune au considerat obiectivele ca fiind foarte ambițioase, în special pentru statele Visegrad, România și Bulgaria, toate aflate în postura de a prezerva o traiectorie de dezvoltare economică și de a recupera decalajele față de restul Statelor Membre UE. În acest moment, au apreciat participanții, ținta de reducere a emisiilor de carbon poate fi pilonul acestui pachet. Nivelul ținei trebuie să fie realist, iar fiecare Stat Membru trebuie să poată utiliza mixul energetic pe care-l consideră adecvat pentru atingerea ei. De asemenea, distribuția efortului de reducere a emisiilor între Statele Membre trebuie să fie echitabilă, luând în considerare criterii precum PIB/capita, dar și eforturile anterioare de reducere (față de anul 1990, România și-a redus substanțial emisiile GES, cu peste 55% la nivelul anului 2012).

Mihail Fâcă, liderul delegației României, a subliniat necesitatea ca distribuția efortului de reducere a emisiilor să fie una echitabilă între sectoarele industriale și energetic - care intră sub incidența mecanismului de piață EU-ETS (sistemul UE de comercializare a emisiilor) - pe de o parte, și celelalte sectoare, care trebuie să își atingă obiectivele de reducere prin politici și

măsurii guvernamentale specifice. Subliniind că România a fost unul dintre Statele Membre cu cele mai consistente reduceri de emisii, Mihail Fâcă a insistat asupra nevoii ca politici din sectoare precum transporturile, agricultura sau construcțiile să găsească în obiectivele climatice oportunități de dezvoltare și să nu fie supuse unor constrângeri excesive.

Alături de sectoarele amintite, România susține pentru sectorul industrial un set de reguli solide sub viitorul Pachet 2030 Energie și Climă, reguli menite să prevină relocarea capacităților industriale din interiorul în afara UE, în condițiile unor politici climatice ambițioase.

În ceea ce privește țintele privind energiile regenerabile și eficiența energetică, secretarul de stat MMSC a precizat că România consideră țintele ca nefiind dezirabile la momentul de față, pînă cînd nu se va clarifica sistemul de guvernare la nivelul fiecărui stat, astfel încît să se asigure implementarea și monitorizarea atingerii acestor ținte. Țintele amintite vor continua să fie analizate și în următoarele săptămîni.

Alte aspecte susținute de România la secțiunea climatică a Reuniunii Visegrad 4+ vizează utilizarea unor mecanisme de solidaritate pentru statele membre UE central și est-europene, facilitînd inovația tehnologică și modernizarea sectorului energetic propriu. O cerință importantă, agreată de toți participanții, se referă la revizuirea aspectelor cheie din viitorul Pachet 2030, după ce viitorul acord global climatic (Paris, 2015) va permite și evaluarea eforturilor comparabile ale marilor economii din afara Uniunii Europene.

Referitor la negocierile climatice globale, au fost trecute în revistă rezultatele recentului summit climatic de la New York (23 septembrie a.c.). Reprezentanții României au apreciat că summit-ul a fost un succes major în termeni de participare (peste 120 de șefi de stat și de guvern, lideri globali din zona de business, financiară, societate civilă, comunități locale și metropolitane), dar și de dezvoltare a unor platforme comune de acțiune, cu efecte pe termen scurt și mediu. În schimb, cu cîteva excepții - printre care și Uniunea Europeană - nu s-au constatat progrese semnificative din partea economiilor majore în asumarea unor contribuții consistente și obligatorii după anul 2020, cînd noul acord global climatic va intra în vigoare. S-a subliniat nevoia urgentă de acțiune, întrucît timpul rămas pentru negocierea și semnarea acordului este scurt, și s-a reiterat necesitatea ca acest acord să cuprindă contribuții obligatorii pentru toate Părțile.

Reuniunea a consemnat și o abordare inedită pe componenta climatică, prin invitarea la discuții a delegațiilor din Germania și Franța, conduse de secretarii de stat pentru mediu și climă. Participanții s-au angajat într-un schimb de opinii substanțial, menit să identifice aspectele convergente, dar și divergențele referitoare la obiectivele sub Pachetul 2030. Cu toate că armonizarea punctelor de vedere "Est-Vest" mai necesită timp, toate părțile au apreciat utilitatea acestei platforme „ad-hoc” de informare și discuții între economiile dezvoltate din UE și cele din zona central și est-europeană.

MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBARILOR CLIMATICE

În domeniul deșeurilor, demnitarii prezenți la reuniune au considerat obiectivele introduse prin propunerea de Directivă înaintată în iulie 2014 de către Comisia Europeană ca fiind foarte ambițioase, în special pentru statele din grupul Visegrad, România și Bulgaria.

Deși scopul principal al propunerii legislative este de a crește în mod semnificativ rata de reciclare pe tipuri de deșeuri, reducând astfel dependența față de resursele naturale de materii prime, conformarea în intervalele de timp propuse va fi foarte dificilă și va necesita costuri suplimentare.

Propunerea este în prezent în discuție la nivel de grup de lucru, iar reprezentanții statelor membre, deși au salutat inițiativa Comisiei Europene, atrag atenția asupra faptului că aceasta nu a pornit de la premiza existenței unor diferențe semnificative între statele membre și, în special, cele noi.

Reuniunea Grupului Visegrad în format extins s-a finalizat printr-o Declarație Comună a celor șase țări participante. Documentul reflectă o solidă viziune comună a Poloniei, Ungariei, Cehiei, Slovaciei, Bulgariei și României, asupra aspectelor cheie aflate în dezbateri, atât în domeniul schimbărilor climatice, cât și al calității aerului și managementului deșeurilor.

Declarația comună se regăsește într-un document atașat acestui comunicat.

Direcția de Comunicare și Sisteme Informatice